קב א מיי' פ"ד מהל' ביאת מקדש הלכה

יח: קג ב מיי שם הלי טו: קד ג מיי שם הלי ח: קד ד מיי פ״ד מהלי קידוש החדש הלי ו:

קו ה מיי' פ"ד מהל' ביאת מקדש הל' יח:

קל ו מיי׳ שם ופ״ד מהל׳

קה"ח שם דפיד מהלכ קה"ח הלכה יד: קח ז מיי' פ"ה מהל' קרבן

פסח הלי ח [ופ"ז שם הלי ג]: קש ח מיי פ"ד מהלכות

:ירוש החדש הל' יד קי ט טוש״ע א״ח סי׳ תכע סעיף א: קיא י מיי פ״ד מהלי

קידוש החדש הל' ב:

רבינו חננאל

עיררוה מעוררת. ר' יהודה

יהודה מעשה בחזקיה

. מלד יהודה שעיבר השנה

מפני הטומאה וביקש רחמים על עצמו. ר׳

שמעון אומר מעברין השנה מפני הטומאה

ביקש חזקיה רחמים על עצמו משום דטעה בהא דשמואל דאמר

אין מעברין השנה ביום שלשים של אדר הואיל

וראוי לקובעו ניסן הוא

סבר הואיל וראוי לא

טבו הואיל האור לא אמרינן ונמצא שעיבר ניסן בניסן והתורה אמרה

החודש הזה לכם ראש

חדשים זה ניסן ואין אחו

ניסן: עיברוה ביום ל' של אדר מאי אמר עולא

כלומר אין מקדשין אותו

היום שומצא היום מאדר

. כיון שהוקבע בטל העיבור

רב נחמן אמר מקודש ומעובר ואקשי עליה

י רבא בהא. ופריק מידע

ידעי דשתא מעברתא בחושבנא תליא מלתא

ואמרי חושבנא הוא דלא

היו מעברין השנה הן

. הלכה למשה מסיני ואי

אומר איזהו חדש ימצא בו

כתיב שמור את חודש

לך רשות לעבר חודש

ין ישות עבו ווויש אחד עד שיקבע לך זה חדש האביב ופירש בו

שמירה למאן קא מזהר

להו. שמירה זו לר״ד שיהו

בדכתיב אשר תקראו אותם

במועדם מכלל שצריכין שמירה וקריאה: **אמר** רב יהודה אמר רב אין

. מעברין השנה אלא אם

חסרה לתשלום צ"א יום

י"ו יום רובו של חודש תשרי דברי ר' יהודה

לכתחלה ומפני

ל) פסחים עז. יומא ז:, 5) [ע' חוס' דר"ה כא. סד"ה לוי איקלע וכו'], ג) ברכות י:, ד) [פסחים

עט: נא:], ה) מגילה כט:

פסחים ו. ר"ה ז. ע"ז ה:

ובכורות נת. תוספת' מגילה פ״ג], ו) ר״ה ז., ז) ה דיבור א׳ עם דלעיל,

תורה אור השלם

מאפרים ומנשה יששכר

חזקיהו עליהם לאמר יי

2. החדש הזה לכם ראש

הגהות הב"ח

(ה) גמרא ומפוריה דרשינן

בהלכות הפסח דתניא

ספקת: (ב) תום' ד"ה כהן

דקרבן יחיד הם דוחין:

לחדשי השנה:

. דברי הימים ב ל יח

שמוח יר ר

בהן גדול ביום הכפורים יוכיח. משאר קרננות לא מלי למידק דתמיד היה על מנחו כדמשמע בפ' האומר (קדושין סו.) הקס להם (כ) לין שבין עיניך משמע שהיה על מלחו אפי׳ שלא בשעת העבודה:

> גדול ופסח דקרבן יחיד (ג) הוא ודוחין שבת וטומאה ופר העלם דבר של ליבור ושעירי ע"ז וחגיגה דקרבן ליבור הם ואין דוחין אלא נקוט האי כללא בידך כל שומנו קבוע דוחה

> דאית ליה בפ' האשה (שם נא:)

הוו ומפוריא 🕪 דרשינן בהלכות הפסח ידתניא "שואלין בהלכות הפסח קודם לפסח שלשים יום רשב"ג אומר שתי שבתות וכי ממי ריש ירחא מרחקין

שבוכאה הותרה בציבור. אין הדבר תלוי בליבור כדאמרינן בפ׳ הוליאו לו (יומא דף נ.) שהרי פר יוה"כ וחביתי כהן ואפילו דיחיד וכל שאין זמנו קבוע

אינו דוחה ואפילו דליבור: ונשים משלימות למהורים ועודפין עליהן. תימה דבפ' כילד לולין (פסחים דף עט. ושם) פליגי כשהיו ישראל מחצה טהורים ומחצה טמאיו דרב אמר הללו עושין לעצמן והללו עושין לעלמן ורב כהנא אמר טהורים עושין את הראשון וטמאין עושין את השני ואיכא דאמר רב כהנא אמר טהורים עושין את הראשון וטמאים אין עושין לא את הראשון ולא את השני והשתא סוגיא דהכא כמאו אי כרב אי כלישנא בתרא דרב כהנא למה לי משלימות בעדיפות סגי ואי כלישנא קמא דרב כהנא למה לי עדיפות במשלימות סגי וי"ל דנקט משלימות ועדיפות דהשתא לכולהו לישני עשה שלא כתורה ולכך ביקש רחמים על עלמו וה"מ לשנויי דלבסוף סבר נשים בראשון חובה ובשני רשות ולכך ביקש דלאו שפיר עבד דעביד פסח שני אלא אליבא דר"ש קיימינן

דנשים בראשון רשות: מבדי מפוריא לפסחא כו'. אמתני' דעדיות (פ"ו מ"ו) דמייתי בפרק הנחנקין (לקמן דף פז. ושס) הם העידו שמעברין את השנה כל אדר הוה מני לאקשויי:

של אדר הואיל וראוי לקובעו ניסן: רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון מפני שהשיא את ישראל לעשות פסח שני היכי דמי אמר רב אשי כגון שהיו ישראל מחצה ממאים ומחצה מהורים ונשים משלימות למהורים ועודפות עליהם מעיקרא סבר שנשים בראשון חובה דהוו מיעומן ממאים ומיעומן מידחו לפסח שני ולבסוף סבר נשים בראשון רשות דהוו להו ממאים רובא ורובא לא מדחו לפסח שני: גופא אמר שמואל אין מעברין את השנה ביום שלשים של אדר הואיל וראוי לקובעו ניסן עיברוה מאי אמר עולא אין מקדשין את החדש קידשו מאי אמר רבא במל העיבור רב נחמן אמר ימעובר ומקודש א"ל רבא לרב נחמן מכדי מפוריא לפיסחא תלתין יומין

יכי אכלו את הפסח בלא ככתוב כי התפלל חזקיהו עליהם לאמר ה' המוב יכפר בעד רבי שמעון אומר אם מפני המומאה עיברוה מעוברת אלא מפני מה ביקש רחמים על עצמו שאין מעברין אלא אדר יוהוא עיבר ניסן בניסן ר' שמעון בן יהודה אומר משום

ר"ש מפני שהשיא את ישראל לעשות פסח שני: אמר מר רבי יהודה אומר מעברין אלמא אית ליה לרבי יהודה ישומאה דחויה היא בציבור והא תנִיא ציץ בין ששישנו על מצחו ובין שאינו על מצחו מרצה דברי רבי שמעון ר' יהודה אומר יעודו על מצחו מרצה אין עודו על מצחו אינו מרצה א"ל ר' שמעון כהן גדול ביום הכיפורים יוכיח שאינו על מצחו ומרצה אמר לו רבי יהודה הנח ליום הכיפורים שמומאה הותרה בציבור ולימעמיך תיקשי לך היא גופה ר' יהודה אומר מעברין ואמר ר' יהודה מעשה בחזקיה מלך יהודה שעיבר את השנה מפני המומאה וביקש רחמים על עצמו אלא חסורי מחסרא והכי קתני אין מעברין את השנה מפני הטומאה יואם עיברוה מעוברת רבי יהודה אומר אינה מעוברת ואמר רבי יהודה וכו' אי הכי ר' שמעון אומר אם מפני הטומאה עיברוה מעוברת היינו תנא קמא אמר רבא לכתחלה איכא בינייהו תניא נמי הכי אין מעברין את השנה מפני המומאה לכתחילה ר' שמעון אומר מעברין אלא מפני מה בקש רחמים על עצמו שאין מעברין אלא אדר והוא עיבר ניםן בניםן אמר מר "שאין מעברין אלא אדר יוהוא עיבר ניםן בניםן ולית ליה לחוקיה ביםן ואין יאחר ניםן הזה לכם זה ניםן ואין יאחר ניםן ביםן מעה בדשמואל דאמר שמואל יאין מעברין את השנה ביום שלשים של אדר הואיל וראוי לקובעו ניסן ואיהו סבר הואיל וראוי לא אמרינן תניא נמי הכי אין מעברין את השנה ביום שלשים

אם היה אדר חסר: **ואיהו**. מעיקרא סבר הואיל וראוי לא אמרינן ועיברה ולבסוף הודה לשמואל וביקש רחמים על עלמו: היכי דמי. דמעיקרא השיא ולבסוף חזר בו: מחלה. לאו דווקה אלה כדמפרש ואזיל שהזכרים היו טמאים יותר מן הטהורים ונשים היו רובן טהורות עד שהנשים טהורות משלימות את מחלה טהורים ועודפות עליהן שכשאתה מונה אנשים ונשים כאחת בטמאים ובטהורים נמצאו טהורים יתירים ופלוגתא בפרק האשה (פסחים דף נא:) דאיכא למאן דאמר נשים חובה בהבאת הפסח ראשון ואיכא למאן דאמר נשים רשות וחזקיה מעיקרא סבר נשים בפסח ראשון חובה ומינטרפו הלכך הוו טמאים מיעוטא ומידחו ולבסוף סבר נשים בפסח ראשון רשות ולא מילטרפי והוו להו טמאים רובה וחיש נדחה לפסח שני וחין ליבור נידחין: אין מקדשין אם החדש. לומר מקודש הוא לאדר השני דכיון דראוי לקבוע ניסן קרינא ביה זה ניסן ואין אחר ניסן אלא שתקי וכי מטי ריש ירחה החרינה מקדשי ליה לניסן: ומפוריה דרשינן בהלכום הפסח. וכיון דלא עיברוה קודם ליה אתי לזלזולי בחמץ אמר ליה ימידע ידיעי דשתא מעברתא בחושבנא הפורים ושמעו דרשה של הלכות תליא מילתא אמרי חושבנא הוא דלא מליק להו לרבנן עד השתא אמר הפסח כי הדר מעברי בית דין לשתא רב יהודה אמר שמואל אין מעברין את השנה אלא א"כ היתה תקופה חסירה רב יהודה של חודש וכמה רובה של חודש ששה עשר יום דברי רבי יהודה ומודעי לעלמא לא מהימני להו לשלוחי ב"ד ומזלזלי בחמך: בחושבנה

כי אכלו את הפסח בלא ככתוב. שעיבר את השנה מפני הטומאה שלה כדת: ניסן בניסן. להחר שקידשו לשם ניסן חזר ונמלך ועשהו אדר השני: ר"ש כן יהודה אומר. לא עיברה אלא השיאן לפסח שני שלה כדין לפיכך ביקש רחמים על עלמו: דחויה בליבור. כלומר בקושי הותרה טומאה בליבור וכל

מהדרין ולכך מעברין כדי שיעשו בטהרה: ליך מרלה על טומאת זבחים לעלות לרצון: י בין שישנו על מצח. כהן גדול בשעת טומאה בין שאינו 1. כִּי מַרְבִּית הָעָם רַבַּת על מנחו מרנה: כהן גדול. בבוחו וּוְבֶלוּוְ לֹא הָשֶּׁהָרוּ כִּי אָכְלוּ אֶת הַפֶּסָח בְּלֹא כַבָּתוּב כִּי הְתְפַּלֵל לפני לפנים ביום הכיפורים יוכיח שאינו לובש בגדי זהב ואם אירע׳ טומאה בקדשים מרלה הליך: אמר לו הנח ליום הכיפורים. שכולו עבודת ליבור הוא וטומאה הותרה בקרבן ליבור כטהרה גמורה ואין לריך ליך לרצות. אלמא היתר גמור הוא: רבי יהודה חומר חינה מעוברת. לפי שהטומחה היתר היא בליבור ושלא ללורך עיברוה: לכתחילה א"ב. דת"ה קאמר אין מעברין לכתחילה ולרבי שמעון מעברין לכתחילה ואיידי דהאמר רבי יהודה אינה מעוברת אמר איהו מעוברת והוא הדין לכתחילה: ואין וכו' הקס להס בציץ: (ג) ד"ה שטומאה וכו' אחר ניסן. משקבעתו זה ניסן אין אתה יכול לעשות זה אדר והאחר ניסן: ביום שלשים של אדר. אם לא ישבו עד הנה בעיבור שנה לא יעברוה עוד הואיל והיום ראוי לקבוע ניסן

כמה דאפשר להדורי לעשותו בטהרה

מוסף רש"י

בין שישנו על מצחו. של כהן גדול כשאירעה טומאה על הקרנן (יומא ז:). כהן נדול ביום הכפורים יוכיח. בשעת עבודת פנים, שאינו על מצחו דהה אין נכנס שם בבגדי זהב כדאמרינן בר"ה (כו.) דאין . קטיגור נעשה סניגור קטיגול נעשה טפיגול (פטחים עד. וכעי״ז יומא ז:). ומרצה. אס כאו בטומאה, דהת קי"ל כל קרבנות הלבור הקבוע להן זמן דוחין את הטומאה, ור׳ אים ליה טומאה דחויה היא בלבור ואי לאו משום דלין מרצה אטומאה לא הוו מיתכשרי (פסחים עד.). שטומאה הותרה בצבור. שכולו קרכן לכור בצבווו פסוט קרק בברוו ואינו לריך לרלויי ליץ (יומא וו) ואין קרבן לבור לריך וו) ואין קרבן נבור נריך רינוי הניץ אלא קרבן יחיד פסחים עז.). והוא עיבר ניסן בניסן. קס"ד משנתקדש החדש לשם ניסן נמלך לעבר את השנה ועשאו אדר, כמו שנאמר בדברי הימים (ב ל) ויועץ המלך לעשות הפסח בחדש השני (ברכות י:). ביום שלשים של אדר. ואע״פ שלא נתקדש החדש, שעדיין

> סליא מילסא. שהקין והחורף לפי חשבון מקופת החמה הם מתגלגלין וכשרבין ימי שנות החמה על שנות הלבנה יותר מדאי מתאחר האביב אחר הפסח שהמועדות אנו קובעין אחר חולדות הלבנה: **אין מעברין את השנה.** על התקופה אא״כ חישבו ומנאו שתקופת תמוז חסירה מהשלמת תשעים וא׳ יום שלה רובו של חדש חשרי: ששה עשר יום. ותקופת חשרי נופלת בי"ז אבל אם היתה תקופת חשרי נופלת בששה עשר אין מעברין. ולקמיה ויגן יליף טעמא: